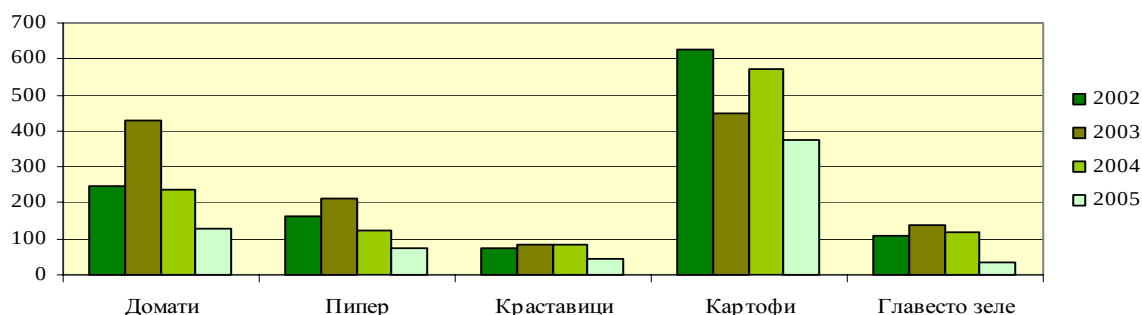

Производство на зеленчуци в България – реколта'2005

Площите, засадени със зеленчуци – реколта'2005, са 729,6 хил. дка, като от около 11% от тях не е прибирана продукция. Реколтирани са 651,7 хил. дка, от които 4% от втори култури. Размерът на зеленчуковата продукция е 872,6 хил. тона. Производството на картофи достига 375,4 хил. тона, на домати – 126,4 хил. тона и на пипер – 72,1 хил. тона.

Графика 1 Сравнение на производството на основни зеленчуци по години (хил.тона)

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" - Наблюдение на производството на зеленчуци – реколта'2005

Площи, заети със зеленчуци – реколта'2005

Основните площи, използвани за отглеждане на зеленчуци през 2005 година, са 711 хил. дка, като относителният дял на оранжерии е над 1%. Поради лоши климатични условия, в страната са пропаднали и не са реколтирани над 77 хил. дка със зеленчуци, като най-много те са в Южен централен и Югоизточен район.

Площите, засадени с картофи са 254 хил. дка, от тях не са реколтирани около 6%. Над 85% от реколтираните площи са концентрирани в Южен централен и Югозападен район.

Реколтираните площи с бобови култури са над 125 хил. дка. Наблюдава се увеличение на площите със зрял фасул с около 22% в сравнение с 2004 година. Пропаднали са над 20% от засетите площи с бобови култури, като най-засегнати са южните райони.

Наблюдава се намаление на реколтираните площи с пресни зеленчуци (домати, краставици, пипер, дини и др.) в сравнение с предходната година. Реколтирани са над 285 хил. дка, като те са концентрирани предимно в Южен централен район. Значителни са щетите при ягодите и доматиите.

Производство на зеленчуци – реколта'2005

През 2005 година са произведени над 872 хил. тона зеленчуци.

От открити площи са произведени над 400 хил. тона пресни зеленчуци (без картофи и бобови култури) и над 75 хил. тона от оранжерии. С най-голям дял от общо произведените пресни зеленчуци са доматиите (26%), дините (16%) и пипера (15%). Средният добив от домати остава почти непроменен - 1 681 кг/дка при 1 642 кг/дка през предходната година. В Южен централен и Североизточен район са произведени 62% от общото количество пресни зеленчуци.

Над 90% от произведените картофи са концентрирани в южните райони на страната, като там се наблюдават и по-високи средни добиви.

Произведени са над 18 хил. тона бобови култури (нахут, леща, грах и др.), като с най-висок относителен дял е зрелият фасул. Спад в производството се наблюдава при всички зеленчукови култури и това се дължи на неблагоприятните климатични условия през 2005 година.

Таблица 1

Основни площи, използвани за производство на зеленчуци - реколта'2005

Основни площи	Ед. мярка	Използвани площи Реколта'2005 г.
Открити площи	дка	702 477
Стъклени оранжерии	дка	4 073
Полиетиленови оранжерии	дка	4 412
Общо оранжерийна площ:	дка	8 485
Обща площ:	дка	710 962

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" - Наблюдение на производството на зеленчуци – реколта'2005

Таблица 2

Площи, производство и средни добиви от зеленчуци - реколта'2005

Наименование на културата	Реколтирани площи дка	Основни площи дка	Средни добиви кг/дка	Производство (тона)			ОБЩО
				От основни площи	От междинни и втори култури	Оранжерийно производство	
Плодови зеленчуци							
Домати	53 943	53 293	1 681	89 590	1 093	35 779	126 462
Пипер	51 289	50 766	1 342	68 116	702	3 337	72 155
Патладжан	4 670	4 635	2 349	10 889	81	15	10 985
Краставици	7 771	7 589	1 350	10 249	245	34 254	44 748
Тикви	2 202	2 183	1 686	3 681	31	-	3 712
Дини	48 014	47 699	1 562	74 487	493	30	75 010
Пъпеш	22 675	22 333	983	21 947	335	26	22 308
Сладка царевица	3 139	2 888	649	1 874	163	-	2 037
<i>Други плодови зеленчуци (тиквички, бамя)</i>	7 805	7 601		5 520	386	93	5 999
Бобови							
Бакла	173	137	780	107	28	-	135
Градински грах - зелен	3 216	3 137	427	1 339	34	-	1 373
Градински фасул - зелен	9 882	9 628	412	3 964	105	16	4 085
Леща	20 643	20 643	111	2 295	-	-	2 295
Нахут	5 933	5 933	79	471	-	-	471
Фасул - зърно	85 515	83 682	116	9 709	213	5	9 927
Листо-стъблени зеленчуци							
Главесто зеле	33 044	23 914	2 094	50 075	19 118	113	69 306
<i>Други листо-стъблени зеленчуци (салати, марули, спанак, магданоз, чубрица, копър, цветно, къдраво и брюкселско зеле, алабаш, броколи, лук - зелен, чесън - зелен)</i>	8 061	5 094		3 902	3 511	1 535	8 948
Кореноплодни и клубеноплодни							
Картофи	239 988	235 188	1 564	367 865	7 507	87	375 459
Моркови	3 423	3 192	1 222	3 899	283	.	4 182
Лук кромид - зрял	15 270	14 533	936	13 603	690	7	14 300
Чесън – зрял	6 193	5 803	597	3 463	233	6	3 702
Праз	1 725	1 221	1 609	1 965	811	28	2 804
Арпаджик	2 817	2 752	862	2 372	56	8	2 436
<i>Други кореноплодни (ряпа, ретишки, салатно цвекло, целина, пащърнак)</i>	525	394		379	129	65	573
Ягоди	11 455	11 396	567	6 458	34	71	6 563
Култивирани гъби							1 427
Други зеленчуци	2 362	2 243		1 142	60	12	1 214
ОБЩО:	651 733	627 877		759 361	36 341	75 487	872 616

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" - Наблюдение на производството на зеленчуци – реколта'2005

Използване на статистическата информация

Резултатите от провежданите от дирекция "Агостатистика" на МЗГ анкети са едни от основните източници на информация при определяне на селскостопанската политика на страната. Тези данни са използвани при преговорите за присъединяване на страната към Европейския съюз по глава "Земеделие" в съответните сектори и служат при определяне на праговете за производство на земеделски продукти в България.

Таблица 3

Площи, производство и средни добиви от зеленчуци - реколта'2005

Площи (дка)

Райони за планиране	Домати	Пипер	Краставици	Патладжан	Дини и пъпеши
РБългария	53 943	51 289	7 771	4 670	70 689
Северна България	17 080	17 969	4 346	186	41 501
Северозападен	2 720	2 493	379	17	1 378
Северен централен	9 527	4 416	1 694	14	9 962
Североизточен	4 833	11 060	2 273	155	30 161
Южна България	36 863	33 320	3 425	4 484	29 188
Югоизточен	6 743	3 008	864	106	3 158
Южен централен	25 876	26 495	1 815	3 990	22 506
Югозападен	4 244	3 817	746	388	3 524

Производство (тона)

Райони за планиране	Домати	Пипер	Краставици	Патладжан	Дини и пъпеши
РБългария	126 462	72 155	44 748	10 985	97 318
Северна България	22 347	25 111	9 233	285	44 735
Северозападен	3 411	2 445	829	50	1 901
Северен централен	11 276	2 548	4 601	33	10 848
Североизточен	7 660	20 118	3 803	202	31 986
Южна България	104 115	47 044	35 515	10 700	52 583
Югоизточен	16 211	3 774	5 713	205	6 217
Южен централен	66 549	38 907	21 953	8 913	37 600
Югозападен	21 355	4 363	7 849	1 582	8 766

Средни добиви (кг/дка)

Райони за планиране	Домати	Пипер	Краставици	Патладжан	Дини и пъпеши
РБългария	1 681	1 342	1 350	2 349	1 376
Северна България	1 069	1 394	1 091	1 532	1 077
Северозападен	1 088	974	1 821	3 001	1 380
Северен централен	991	574	1 042	2 358	1 089
Североизточен	1 214	1 817	1 005	1 300	1 060
Южна България	1 964	1 313	1 680	2 383	1 801
Югоизточен	2 154	1 234	2 128	1 928	1 969
Южен централен	1 884	1 348	1 530	2 232	1 670
Югозападен	2 154	1 135	1 525	4 062	2 482

Площи (дка)

Райони за планиране	Картофи	Главесто зеле	Лук кромид - зрял	Зрял фасул	Ягоди
РБългария	239 988	33 043	15 270	85 515	11 454
Северна България	25 457	9 952	7 517	40 878	3 720
Северозападен	4 612	1 238	615	8 876	453
Северен централен	9 159	4 240	2 683	11 851	1 109
Североизточен	11 686	4 474	4 219	20 151	2 158
Южна България	214 531	23 092	7 753	44 637	7 734
Югоизточен	6 187	3 497	4 481	10 837	229
Южен централен	128 287	9 689	1 814	22 063	6 265
Югозападен	80 057	9 906	1 458	11 737	1 240

Производство (тона)

Райони за планиране	Картофи	Главесто зеле	Лук кромид - зрял	Зрял фасул	Ягоди
РБългария	375 459	69 306	14 300	9 927	6 563
Северна България	26 402	17 251	6 676	4 984	1 553
Северозападен	5 039	1 880	503	906	361
Северен централен	8 642	5 593	1 932	1 820	302
Североизточен	12 721	9 778	4 241	2 258	890
Южна България	349 057	52 055	7 624	4 943	5 010
Югоизточен	7 886	7 749	4 525	1 165	95
Южен централен	207 053	22 075	1 795	2 356	3 934
Югозападен	134 118	22 231	1 304	1 422	981

Средни добиви (кг/дка)

Райони за планиране	Картофи	Главесто зеле	Лук кромид - зрял	Зрял фасул	Ягоди
РБългария	1 564	2 094	936	116	567
Северна България	1 023	1 726	888	122	417
Северозападен	1 090	1 518	817	102	796
Северен централен	944	1 312	720	154	273
Североизточен	1 085	2 175	1 005	112	412
Южна България	1 624	2 253	982	111	639
Югоизточен	1 275	2 216	1 009	108	402
Южен централен	1 614	2 277	987	107	617
Югозападен	1 675	2 242	894	121	791

Източник: МЗГ, дирекция "Агростатистика" - Наблюдение на производството на зеленчуци – реколта'2005

Методология за провеждане на наблюдението и представителност на резултатите

Наблюдението на производството на зеленчуци в България през 2005 година се провежда от дирекция "Агростатистика" на Министерството на земеделието и горите и има за цел да се получи информация за площите, производството и средните добиви на зеленчуците за периода от 01.11.2004 г. до 31.10.2005 г. Анкетата е реализирана от анкетьори, наети и обучени от експертите по агростатистика в областните дирекции "Земеделие и гори". Интервюирани са около 3 400 земеделски стопани, определени чрез извадка по видове зеленчуци. Информацията се осигурява от професионални и от малки стопанства. Не са обект на наблюдението семейните градини на домакинствата, чието производство е за задоволяване на собствени потребности. Районите, цитирани в публикацията, са районите за икономическо планиране в България – ниво 2 по Европейската номенклатура на териториалните статистически единици (NUTS). Посочените в настоящата публикация резултати са представителни на национално ниво и на ниво 6 района за планиране (NUTS 2).

Таблица 4 Сравнение на общото производство

Видове зеленчуци	Реколта`2005 (хил.тона)	Реколта`2004 (хил.тона)	Изменение спрямо 2004г. %
Домати	126	238	-46.77%
Пипер	72	125	-42.42%
Патладжан	11	40	-72.60%
Краставици	45	87	-48.30%
Тикви	4	16	-76.83%
Дини	75	100	-25.12%
Пъпеши	22	27	-18.45%
Сладка царевица	2	2	32.50%
Картофи	375	573	-34.50%
Лук кромид-зрял	14	45	-67.91%
Ягоди	6	12	-42.95%
Главесто зеле	69	117	-40.69%

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" -

Наблюдение на производството на зеленчуци – реколта`2005

Таблица 5 Сравнение на средните добиви

Видове зеленчуци	Реколта`2005 (кг/дка)	Реколта`2004 (кг/дка)	Изменение спрямо 2004г. %
Домати	1 681	1 642	2.38%
Пипер	1 342	1 138	17.90%
Патладжан	2 349	2 484	-5.43%
Краставици	1 350	1 804	-25.14%
Тикви	1 686	1 372	22.89%
Дини	1 562	1 629	-4.14%
Пъпеши	983	1 132	-13.19%
Сладка царевица	649	482	34.61%
Картофи	1 564	1 868	-16.27%
Лук кромид-зрял	936	1 117	-16.20%
Ягоди	567	585	-3.08%
Главесто зеле	2094	2 275	-7.96%

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" -

Наблюдение на производството на зеленчуци – реколта`2005

По-ниското производството на зеленчуци през 2005 г. е в резултат на намаляване на реколтираните площи, по-ниските средни добиви при повечето зеленчуци, както и на намаляване броя на стопанствата, занимаващи се със зеленчукопроизводство.

Таблица 6 Оранжерийно производство на основни зеленчуци – реколта`2005

Видове зеленчуци	Общо производство (тона)
Домати	35 779
Краставици	34 254
Пипер	3 337
Салати и марули	1 168
Други зеленчуци	949
Общо:	75 487

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" -

Наблюдение на производството на зеленчуци – реколта`2005

През реколта`2006 ще се запази тенденцията на използване на оранжерийните площи за производство на зеленчуци.

Реализация на произведената зеленчукова продукция през 2005 г.

По-голяма част от произведената зеленчукова продукция е предназначена за вътрешния пазар, като се наблюдава увеличение на реализацията на някои зеленчуци в сектора за преработка. За търговската мрежа са разпределени над 60% от произведените домати.

От реализираните количества зеленчуци директно в преработвателните предприятия с най-голям процент участват ягоди, домати, патладжана и пипера.

Таблица 7 Разпределение на реализираната зеленчукова продукция за 2005 г. - %*

Видове зеленчуци	За собствена консумация	На търговци	Директно на преработвателни предприятия
Домати	11%	63%	25%
Пипер	22%	52%	24%
Патладжан	3%	32%	66%
Краставици	12%	78%	2%
Тикви	66%	31%	3%
Дини	15%	85%	-
Пъпеши	30%	70%	-
Главесто зеле	1%	88%	11%
Картофи	42%	54%	4%
Фасул	82%	17%	s
Ягоди	13%	47%	35%

*Износът на зеленчуци не е включен в разпределението на реализацията

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" - Наблюдение на производството на зеленчуци – реколта`2005